

๕ พี่หรือ... สาว!!!... เล่มที่ 1

ขั้นตอนการดำเนินคดีชี้
และการวินิจฉัยข้อกฎหมาย

คำนำ

ชุดหนังสือ “นี่หรือ...ฮั้ว !!!...” เป็นเอกสารวิชาการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นผู้ช่วยพนักงาน ใต้สวน พนักงานใต้สวนของสำนักงาน ป.ป.ช. ใช้เป็นแนวทางในการแสวงหาข้อเท็จจริงหรือใต้สวนข้อเท็จจริง เรื่องกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 ซึ่งในชุดหนังสือนี้จะเรียกว่า “ฮั้ว” หรือ “คดีฮั้ว” ให้มีความรู้ความเข้าใจสามารถนำไปประยุกต์ใช้ วิเคราะห์ วินิจฉัยเทคนิควิธีการได้มาซึ่งพยานหลักฐาน พยานบุคคล การสรุปสำนวน และพัฒนาการดำเนินงานให้เป็นมืออาชีพมากยิ่งขึ้น โดยมีเรื่องกล่าวหาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ หรือคำพิพากษาของศาล และกฎหมาย ประกาศ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องเป็นตัวอย่างประกอบ

ชุดหนังสือนี้จะกล่าวถึงเนื้อหาวิธีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับระเบียบพัสดุของหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ที่ใช้ในปัจจุบัน ส่วนกฎหมายใหม่ คือ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและ

การบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560 จะมีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนด 180 วัน นับจากวันประกาศ คือวันที่ 23 สิงหาคม 2560 แต่จะสามารถใช้ดำเนินการได้หรือไม่ ยังมีบางประเด็นที่เป็นข้อสังเกต เนื่องจากจะต้องมีการออกระเบียบที่เกี่ยวข้อง ให้เรียบร้อยก่อน

ชุดหนังสือ “**นี่หรือ...ฮั้ว!!!...**” ประกอบด้วยเล่มย่อย จำนวน 5 เล่ม ดังนี้

เล่มที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินคดีฮั้ว และการวินิจฉัยข้อกฎหมาย

เล่มที่ 2 เทคนิคและวิธีการดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542

เล่มที่ 3 การจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

เล่มที่ 4 กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

เล่มที่ 5 คำพิพากษาของศาลและคำวินิจฉัยเรื่องกล่าวหาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ

หนังสือเล่มนี้เป็นเล่มที่ 1 เป็นการแนะนำเบื้องต้น ให้ทำความเข้าใจและรู้จักกับ “ฮั้ว” มากขึ้น ขณะทำงานมีความตั้งใจสร้างชุดหนังสือนี้ให้มีรูปแบบและวิธีการเขียนที่แตกต่างไปจากหนังสือวิชาการทั่วไป และทำให้น่าหยิบจับขึ้นมาอ่าน จำนวนที่ใช้

อ่านเข้าใจง่ายและเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
คณะทำงานหวังเป็นอย่างยิ่งว่าชุดหนังสือนี้ จะเป็นประโยชน์
ต่อคนรุ่นใหม่ ไม่ว่าจะ เป็น Generation X ที่กำลังก้าวขึ้นเป็น
ผู้บริหารในอนาคต Generation Y ที่กำลังสร้างสมประสบการณ์
ในปัจจุบัน และ Generation Z ที่กำลังจะก้าวเข้ามาเป็น
สมาชิกใหม่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ในอนาคตอันใกล้นี้เช่นกัน
ท้ายที่สุดเป็นประโยชน์ต่อสำนักงาน ป.ป.ช. และประเทศชาติ
ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตต่อไป

ทั้งนี้ คณะทำงานต้องขอขอบพระคุณคณะกรรมการ
ป.ป.ช. เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. นายสรรเสริญ พลเจียก
ที่ทำให้คณะทำงานได้มีโอกาสจัดทำหนังสือชุดนี้ขึ้น และ
ขอบคุณผู้อำนวยการศูนย์กำกับดูแลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ
นางสาวชฎารัตน์ อนุธรรมอร ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะในเนื้อหา
วิชาการด้วย รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน หากมีสิ่งใดผิดพลาด
บกพร่อง คณะทำงานขออภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

มีนาคม 2560

คณะทำงาน

สารบัญ

ฮั่ว คืออะไร	1
คำนิยามตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ. ศ. 2542	2
การบังคับใช้	3
บทลงโทษ	3
ขั้นตอนการดำเนินคดีฮั่ว	4
การวินิจฉัยข้อกฎหมาย	8
บรรณานุกรม	36
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ	37

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่ 1 แสดงขั้นตอนการดำเนินคดีฮั่ว	7
แผนภาพที่ 2 แสดงการวินิจฉัยข้อกฎหมายที่เป็นสาระสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 (มาตรา 4-6)	30
แผนภาพที่ 3 แสดงการวินิจฉัยข้อกฎหมายที่เป็นสาระสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 (มาตรา 7-8)	31
แผนภาพที่ 4 แสดงการวินิจฉัยข้อกฎหมายที่เป็นสาระสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 (มาตรา 10-11)	32

แผนภาพที่ 5 แสดงการวินิจฉัยข้อกฎหมายที่เป็น
สาระสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับ
การเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542
(มาตรา 12-13) **33**

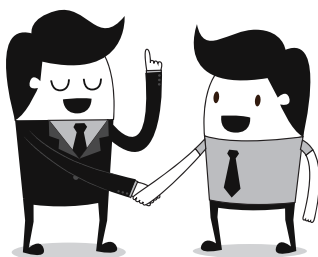
แผนภาพที่ 6 แสดงการวินิจฉัยข้อกฎหมายที่เป็น
สาระสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับ
การเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542
(มาตรา 14) **34**

แผนภาพที่ 7 แสดงการวินิจฉัยข้อกฎหมายที่เป็น
สาระสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับ
การเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542
(มาตรา 15) **37**

นี่หรือ...อ้าว !!!...

เล่มที่
1

ขั้นตอนการดำเนินคดีอ้าว
และ
การวินิจฉัยข้อกฎหมาย

ขั้นตอนการดำเนินคดีอื้อ และ การวินิจฉัยข้อกฎหมาย

อื้อ คืออะไร

ภาษากฎหมาย เรียกว่า “การสมยอมการเสนอราคา” (อื้อ) หมายความว่า การที่ผู้เสนอราคาตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปตกลงกระทำการร่วมกันในการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. กำหนดราคาอันเป็นการเอาเปรียบแก่หน่วยงานของรัฐ หรือ
2. หลีกเลี่ยงการแข่งขันราคากันอย่างแท้จริงและเป็นธรรม อันเป็นการเอื้อประโยชน์แก่ผู้เสนอราคารายหนึ่งหรือหลายรายให้เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญา หรือ
3. เพื่อผลประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใด ระหว่างผู้เสนอราคาด้วยกัน

คำนิยามตามพระราชบัญญัติ ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคา ต่อหน่วยงานของรัฐ พ. ศ. 2542

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือหน่วยงานอื่นใดที่ดำเนินกิจการของรัฐ ตามกฎหมาย และได้รับเงินอุดหนุน หรือเงิน หรือทรัพย์สินลงทุน จากรัฐ

“การเสนอราคา” หมายความว่า การยื่นข้อเสนอ เพื่อเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐอันเกี่ยวกับการซื้อการจ้าง การแลกเปลี่ยน การเช่า การจำหน่ายทรัพย์สิน การได้รับสัมปทาน หรือการได้รับสิทธิใด ๆ

“ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” หมายความว่า

- 1) นายกรัฐมนตรี
- 2) รัฐมนตรี
- 3) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- 4) สมาชิกวุฒิสภา
- 5) ข้าราชการการเมืองอื่นนอกจาก 1) และ 2) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง

6) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วย
ระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

7) ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น

การบังคับใช้

- 1) ใช้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- 2) ใช้กับภาคเอกชนที่เป็นคู่สัญญากับรัฐ
- 3) ใช้กับประชาชนทั่วไปที่มีส่วนร่วมกระทำผิด

บทลงโทษ

- 1) บุคคลทั่วไป (มาตรา 4 มาตรา 8) โทษจำคุกและปรับ
มาตรา 9 ยกเลิก
- 2) เจ้าหน้าที่ของรัฐ (มาตรา 10 – มาตรา 13) โทษจำคุก
และปรับ
- 3) ทัวการ ผู้ใช้ ผู้สนับสนุน (มาตรา 10 - มาตรา 13) และ
มาตรา 86 ป.อาญา)

ขั้นตอนการดำเนินคดีอ้าว

การจัดหาสินค้าหรือบริการ โดยการจัดซื้อจัดจ้าง หรือวิธีการอื่นใดของหน่วยงานของรัฐทุกแห่งเป็นการดำเนินการโดยใช้เงินของแผ่นดิน รวมถึงการที่รัฐให้สิทธิประโยชน์ในการดำเนินกิจการของรัฐ ต้องเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันเสนอราคาอย่างเสรี เพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการ หากมีการกระทำที่มีลักษณะสมยอมในการเสนอราคา มิได้มีการแข่งขันเสนอประโยชน์สูงสุดให้แก่หน่วยงานของรัฐอย่างแท้จริง ทำให้เกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ หรืออาจมีกรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีส่วนร่วมหรือสนับสนุนในการกระทำความผิด หรือละเว้นไม่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ จะมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 (พรบ.อ้าว) โดยมีขั้นตอนการดำเนินคดี ดังนี้

1. รับเรื่องกล่าวหาเกี่ยวกับการซื้อ การจ้าง ฯลฯ
2. วิเคราะห์ว่า เรื่องกล่าวหาเข้าองค์ประกอบตามพรบ.อ้าวหรือไม่ ฐานความผิดใด ถ้ามีพฤติการณ์ไม่ชัดเจนให้เชิญผู้กล่าวหา มาชี้แจงเพิ่มเติม
3. ตรวจสอบว่าเป็นไปตามระเบียบพัสดุของหน่วยงานนั้นๆ หรือไม่

4. ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงตามมาตรา 14 วรรค 2 ตามฐานความผิดข้อ 2 ในประเด็น ดังนี้

4.1 รวบรวมพยานหลักฐาน (เฉพาะประเด็นที่กล่าวหา)

4.2 สอบสวนพยานบุคคล

4.3 ตรวจสอบสถานที่ หรือการเข้าถึงข้อมูล (หากมี)

5. หากเรื่องกล่าวหาเป็นมูล ให้พิจารณาในประเด็น ดังนี้

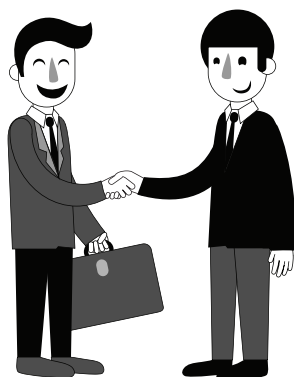
5.1 ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ ถ้าใช่ ให้พิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ มาตรา 45-45/1 (แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวน/ องค์คณะพนักงานไต่สวน) ประกอบ มาตรา 14 (1)

5.2 ผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลอื่น โดยไม่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเข้าไปเกี่ยวข้อง ให้อำนาจต่อพนักงานสอบสวนในพื้นที่ที่มีเรื่องกล่าวหา เพื่อดำเนินการตาม ป.วิ.อาญา หรือกรมสอบสวนคดีพิเศษ (ตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษและบัญชีแนบท้าย) มาตรา 14 (2)

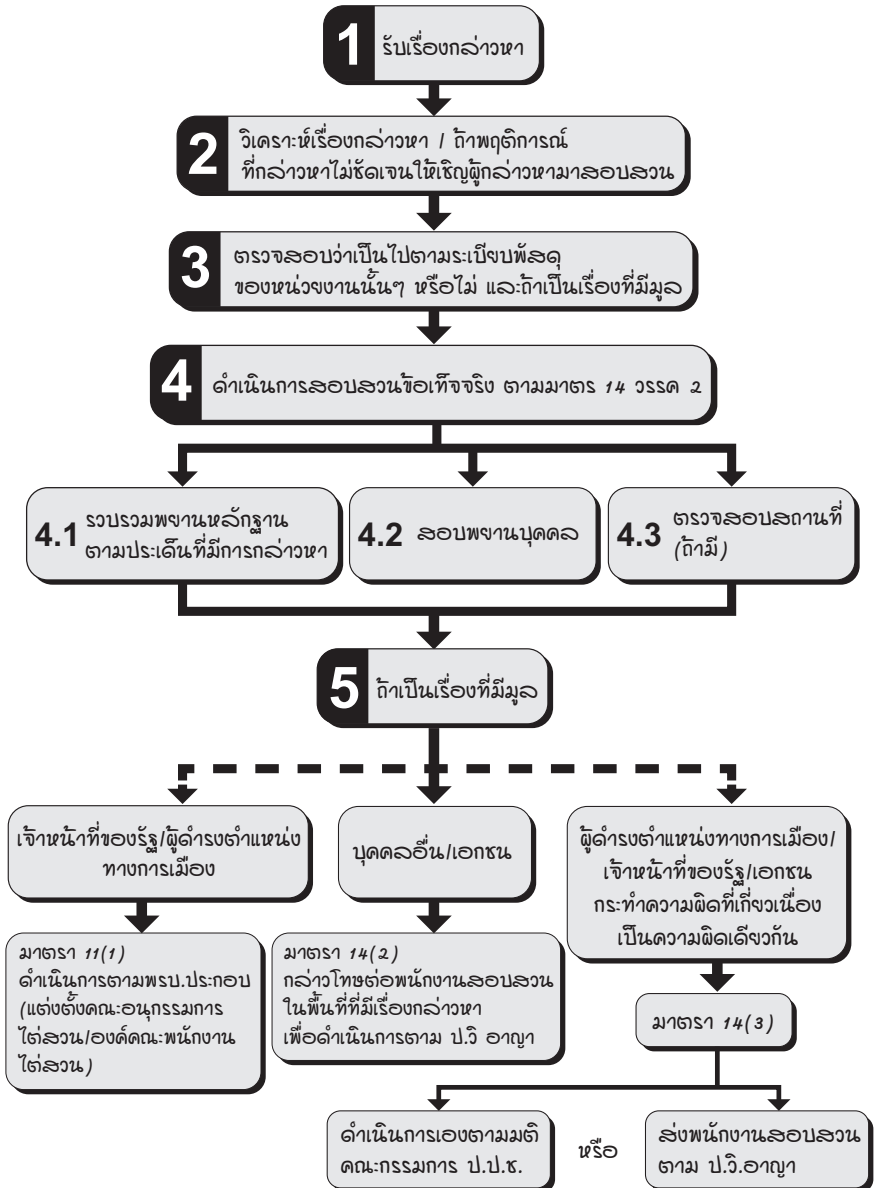
6. ถ้าสอบสวนข้อเท็จจริงแล้ว เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกระทำความผิดร่วมกับบุคคลอื่น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการเองตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือส่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการก็ได้ ตาม มาตรา 14 (3)

6.1 หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการเองตามมติ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวน/ องค์คณะพนักงานไต่สวน ตามมาตรา 14 (1) เนื่องจาก คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่ได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการสืบสวน และสอบสวน ตามมาตรา 15 (6)

6.2 หากส่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการ ต้องส่งเรื่อง ให้พนักงานสอบสวนในเขตพื้นที่ที่มีเรื่องกล่าวหา เพื่อดำเนินการ ตาม ป.วิ.อาญา ต่อไป

แผนภาพที่ 1 แสดงขั้นตอนการดำเนินคดีฮิว

การวินิจฉัยข้อกฎหมาย

1. ให้คำวินิจฉัยถึงเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 เป็นหลัก

เนื่องจากการจัดหาสินค้าและบริการไม่ว่าด้วยวิธีการจัดซื้อหรือการจัดจ้าง หรือวิธีอื่นใดของหน่วยงานของรัฐทุกแห่งเป็นการดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณ เงินกู้ เงินช่วยเหลือ หรือรายได้ของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งเป็นเงินของแผ่นดิน รวมทั้งการที่รัฐให้สิทธิในการดำเนินกิจการบางอย่างโดยการให้สัมปทานอนุญาตหรือกรณีอื่นใดในลักษณะเดียวกันก็เป็น การดำเนินการเพื่อประโยชน์สาธารณะอันเป็นกิจการของรัฐ ฉะนั้น การจัดหาสินค้าและบริการรวมทั้งการให้สิทธิดังกล่าว จึงต้องกระทำอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมและมีการแข่งขันกันอย่างเสรี เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่รัฐ แต่เนื่องจากการดำเนินการที่ผ่านมามีการกระทำในลักษณะการสมยอมในการเสนอราคา และมีพฤติการณ์ต่างๆ อันทำให้มิได้มีการแข่งขันกันเสนอประโยชน์สูงสุดให้แก่หน่วยงานของรัฐอย่างแท้จริง และเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ นอกจากนั้นในบางกรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐก็มีส่วนร่วม หรือมีส่วนสนับสนุนในการกระทำความผิด หรือละเว้นไม่ดำเนินการ

ตามอำนาจหน้าที่อันมีผลทำให้ปัญหาในเรื่องนี้ทวีความรุนแรง
ยิ่งขึ้น

2. เนื้อหาและการวินิจฉัยของมาตราต่างๆ ตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคา ต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542

2.1 มาตรา 4 (การสมยอมการเสนอราคา)

มาตรา 4 ได้บัญญัติเกี่ยวกับกรณีการสมยอม
การเสนอราคา โดยมีเจตนาพิเศษว่าการตกลงร่วมกันในการเสนอ
ราคา ซึ่งหมายถึงการสมยอมการเสนอราคาซึ่งมีโทษจำคุก
และปรับนั้น ต้องมีองค์ประกอบดังนี้

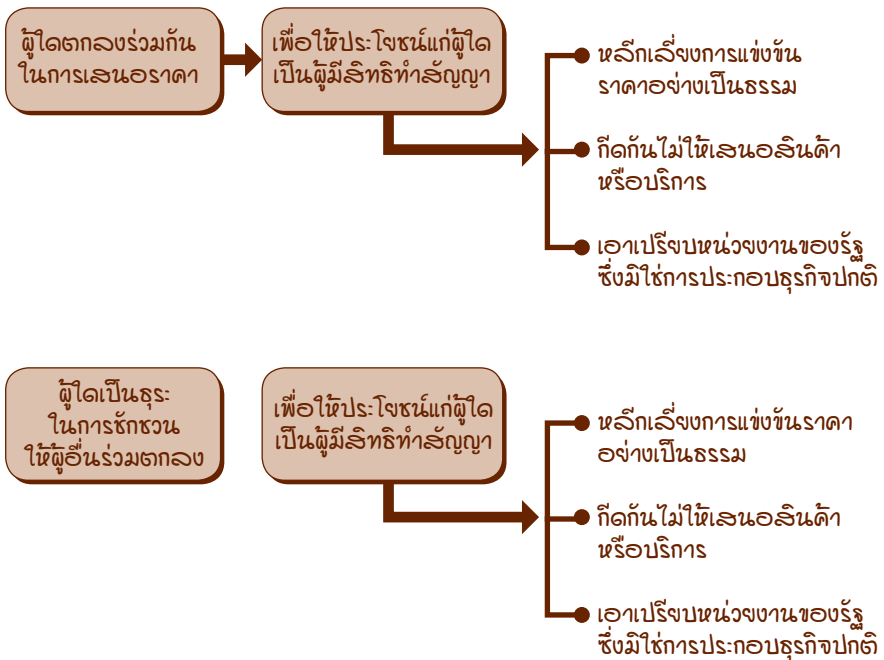
2.1.1 มีวัตถุประสงค์ให้ผู้ใดผู้หนึ่งเป็นผู้มีสิทธิ
ทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ คือ โดยหลักการต้องรู้ว่าตกลง
ให้ผู้ใดได้งาน

2.1.2 โดยหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม
หรือโดยการกีดกันมิให้มีการเสนอสินค้าหรือบริการอื่น
ต่อหน่วยงานของรัฐ หรือโดยการเอาเปรียบแก่หน่วยงานของรัฐ
อันมิใช่เป็นไปในทางประกอบธุรกิจปกติ

ในกรณีมาตรา 4 ววรรคสอง ได้บัญญัติว่าผู้ใดก็ตาม
ที่เป็นธุระในการชักชวนให้ผู้อื่นร่วมตกลงกันในการเสนอราคา
หรือสมยอมการเสนอราคาตามวรรคแรก ก็จะต้องมีความผิดทางอาญา
ซึ่งมีโทษจำคุก และปรับตามวรรคแรก

ประเด็นสำคัญของมาตรา 4 คือ

- (1) ต้องมีการตกลงร่วมกันในการเสนอราคา
- (2) เพื่อให้ผู้ใดได้งาน
- (3) โดยหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาหรือโดยการกีดกันมิให้เสนอสินค้าหรือบริการอื่น
- (4) โดยเอาเปรียบแก่หน่วยงานของรัฐ

2.2 มาตรา 5 (การฮั้วกันโดยมีผลประโยชน์ตอบแทน)

มาตรา 5 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการสมยอมการเสนอราคาโดยมีการให้ ขอให้หรือรับว่าจะให้เงิน หรือทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้อื่นซึ่งมีโทษจำคุกและปรับ โดยมีเจตนาพิเศษ ดังนี้

2.2.1 มีวัตถุประสงค์ที่จะจูงใจให้ผู้นั้นร่วมดำเนินการใดๆ อันเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้ใดผู้หนึ่งเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ หรือ

2.2.2 เพื่อจูงใจให้ผู้นั้นทำการเสนอราคาสูงหรือต่ำจนเห็นได้ชัดว่าไม่เป็นไปตามลักษณะสินค้า บริการหรือสิทธิที่จะได้รับ หรือ

2.2.3 เพื่อจูงใจให้ผู้นั้นไม่เข้าร่วมในการเสนอราคาหรือถอนการเสนอราคา

ในกรณีมาตรา 5 วรรคสอง ได้บัญญัติว่าผู้ใดเรียกรับ หรือยอมจะรับเงิน หรือทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดเพื่อกระทำการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นผู้ร่วมกระทำความผิดด้วย

ประเด็นสำคัญของมาตรา 5 คือ มีการจูงใจให้กระทำเพื่อเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อให้ประโยชน์แก่ผู้ใดผู้หนึ่งเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ

ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้

- เงิน
- ทรัพย์สิน
- ประโยชน์อื่นใด

เพื่อจูงใจ

- ให้ร่วมดำเนินการให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ใดเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญา
- ให้เสนอราคาสูงกว่าหรือต่ำกว่า ลักษณะ สิ้นค้า บริการ หรือสิทธิที่จะได้รับ
- ให้ไม่เข้าร่วมเสนอราคา หรือถอนการเสนอราคา

ผู้ใด เร็วกว่า รับ หรือยอมจะรับ

- เงิน
- ทรัพย์สิน
- ประโยชน์อื่นใด

เพื่อจูงใจ

- ให้ร่วมดำเนินการให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ใดเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญา
- ให้เสนอราคาสูงกว่าหรือต่ำกว่า ลักษณะ สิ้นค้า บริการ หรือสิทธิที่จะได้รับ
- ให้ไม่เข้าร่วมเสนอราคา หรือถอนการเสนอราคา

2.3 มาตรา 6 (ข่มขืนใจผู้อื่นให้จำยอม)

มาตรา 6 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการข่มขืนใจผู้อื่นให้จำยอมกระทำการ ดังนี้

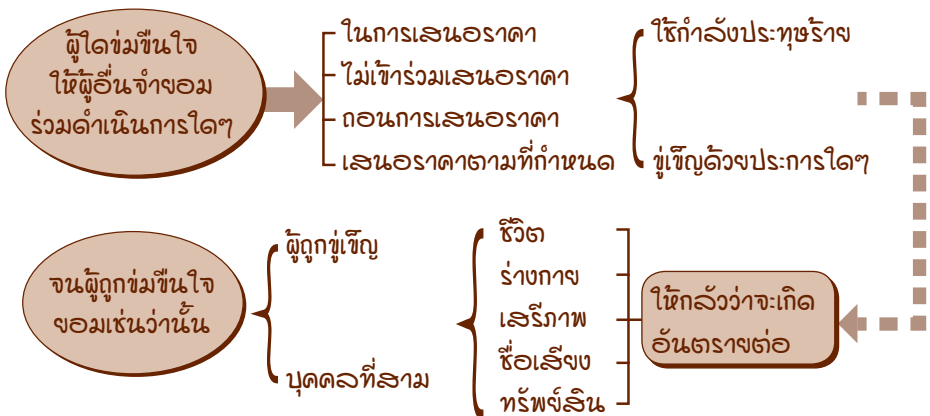
- (1) ร่วมดำเนินการใดๆ ในการเสนอราคา หรือ
- (2) ไม่เข้าร่วมในการเสนอราคา หรือ
- (3) ถอนการเสนอราคา หรือ
- (4) ทำการเสนอราคาตามที่กำหนด

การข่มขืนใจ ตามมาตรานี้ มี 2 กรณี คือ

- (1) ใช้กำลังประทุษร้าย
- (2) ชูเชื้อด้วยประการใดๆ ให้กลัวว่าจะเกิดอันตราย

ต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียงหรือทรัพย์สินของผู้ถูกชูเชื้อหรือบุคคลที่สาม

การกระทำตามมาตรา 6 ครอบคลุมประกอบเมื่อผู้ถูกข่มขืนใจยอม

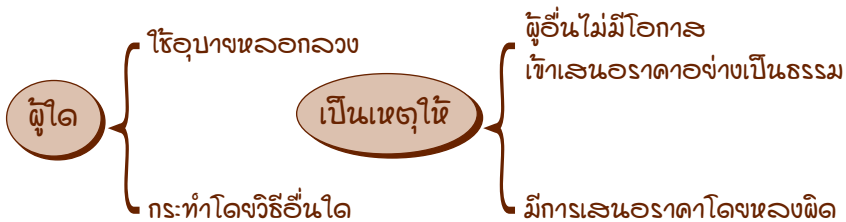

2.4 มาตรา 7 (ใช้อุบายหลอกลวง, กระทำการโดยวิธีอื่นใด)

มาตรา 7 บัญญัติเกี่ยวกับการกระทำ 2 กรณี คือ

- (1) ใช้อุบายหลอกลวง หรือ
- (2) กระทำการโดยวิธีอื่นใด

และการกระทำในกรณี (1) หรือ (2) ดังกล่าวมีผลให้ผู้อื่นไม่มีโอกาสเข้าทำการเสนอราคาอย่างเป็นทางการ หรือให้มีการเสนอราคาโดยหลงผิด

ส่วนใหญ่การกระทำความผิดตามมาตรานี้ คือการปกปิดประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง การไม่ส่งประกาศ เพื่อไม่ให้บุคคลหรือนิติบุคคลที่มีใช้พรรคพวกของตนเองได้ทราบว่ามีประมูลงาน

2.5 มาตรา 8 (เสนอราคาต่ำ หรือให้ผลประโยชน์สูงกว่าปกติ และปฏิบัติตามสัญญาไม่ได้)

มาตรา 8 บัญญัติเกี่ยวกับการเสนอราคาที่ต่ำมากเกินไปเกินกว่าปกติ จนเห็นได้ชัดว่าไม่เป็นไปตามลักษณะสินค้าหรือบริการ หรือเสนอผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐสูงกว่าความเป็นจริงและการเสนอราคาดังกล่าว

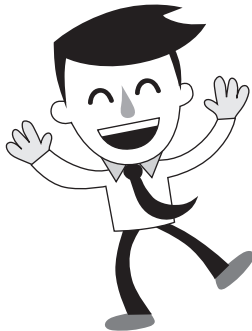
มีวัตถุประสงค์เป็นการกีดกันการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม และประเด็นสำคัญ คือ

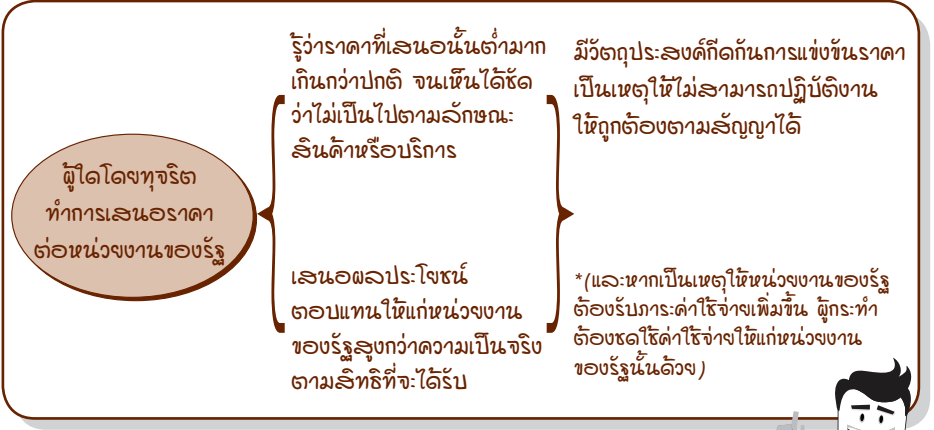
ผู้กระทำได้กระทำโดยทุจริตและรู้ว่าการเสนอราคานี้ต่ำ หรือเสนอผลประโยชน์ตอบแทนสูงเกินไป

การกระทำดังกล่าวเป็นเหตุให้ไม่สามารถปฏิบัติให้ถูกต้องตามสัญญาได้

มาตรา 8 วรรค 2 ได้บัญญัติเพิ่มเติมว่าในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติให้ถูกต้องตามสัญญาได้ตามวรรคหนึ่ง เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ในการดำเนินการให้แล้วเสร็จตามวัตถุประสงค์ของสัญญาดังกล่าว ผู้กระทำผิดต้องชดใช้ค่าใช้จ่ายให้แก่หน่วยงานของรัฐนั้นด้วย

มาตรา 8 วรรค 3 ได้บัญญัติอำนาจของศาลว่าในการพิจารณาคดีความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ ถ้ามีการร้องขอให้ศาลพิจารณากำหนดค่าใช้จ่ายที่รัฐต้องรับภาระเพิ่มขึ้นให้แก่หน่วยงานของรัฐ ตามวรรคสองด้วย

2.6 มาตรา 9

ยกเลิก

2.7 มาตรา 10 (รู้หรือควรรู้ว่ามีการกระทำผิดตาม

พ.ร.บ.นี้ ละเว้นไม่ดำเนินการให้มีการยกเลิกการเสนอราคา)

ตามมาตรา 10 ได้บัญญัติเกี่ยวกับ อำนาจหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ ไว้ 2 กรณี คือ

(1) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีอำนาจหรือ หน้าที่ในการอนุมัติ ซึ่งหมายถึงผู้บังคับบัญชา

(2) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีอำนาจ หรือหน้าที่ในการพิจารณา หรือการดำเนินการใด ซึ่งหมายถึง เจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้มีอำนาจหรือหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง กับการประมูลงาน เช่น เจ้าหน้าที่รับและเปิดซอง เจ้าหน้าที่ พิจารณาผลการประกวดราคา เป็นต้น

เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐตาม (1) และ (2) ถ้ารู้หรือมีพฤติการณ์ปรากฏแจ้งชัดว่าควรรู้ว่าการเสนอราคาในครั้งนั้นมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ คือมีการกระทำความผิดตามมาตรา 4 และหรือมาตรา 5 และหรือมาตรา 6 และหรือมาตรา 7 และหรือมาตรา 8 แล้วละเว้นไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการยกเลิกการดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอราคาในครั้งนั้น กล่าวคือ

(1) ผู้มีอำนาจอนุมัติ ไม่ยกเลิกการประมูลงานในครั้งนั้น และหรือ

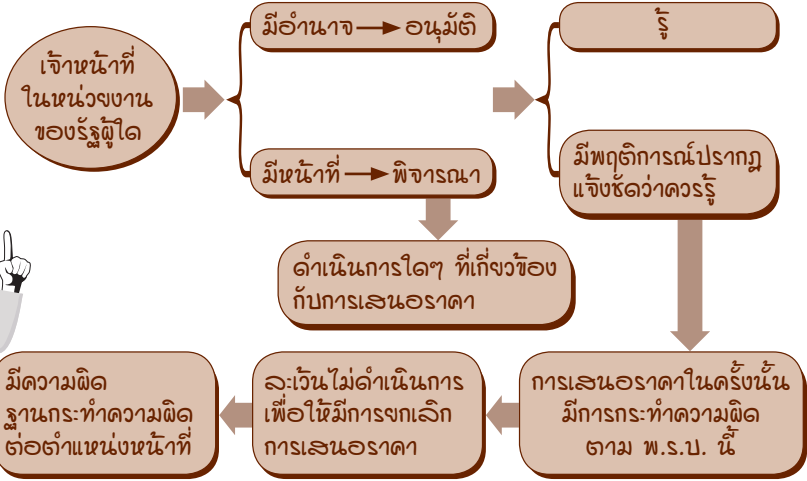
(2) ผู้มีอำนาจหรือหน้าที่ในการพิจารณาหรือดำเนินการใดๆ ไม่เสนอเรื่องไปยังผู้มีอำนาจอนุมัติ เพื่อให้ยกเลิกการประมูลงานในครั้งนั้น

กฎหมายถือว่าการไม่ดำเนินการให้มีการยกเลิกมีความผิดฐานกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่

อัตราโทษ

จำคุก 1 ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 20,000 ถึง 200,000 บาท

2.8 มาตรา 11 (ทุจริตในการออกแบบ กำหนดราคา กำหนดเงื่อนไข)

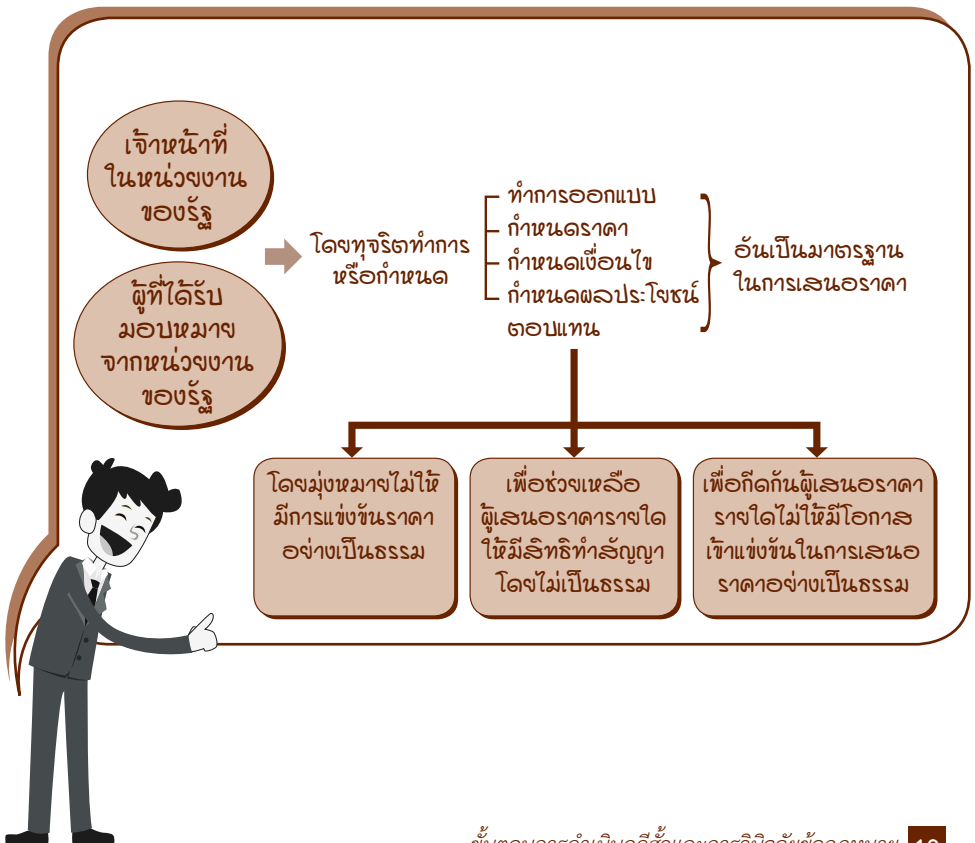
มาตรา 11 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ หรือผู้ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานของรัฐผู้ใด โดยทุจริตทำการออกแบบ กำหนดราคา กำหนดเงื่อนไข หรือ กำหนดผลประโยชน์ตอบแทน อันเป็นมาตรฐานในการเสนอราคา โดย

(1) มุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันในการเสนอราคาอย่างเป็นธรรม หรือ

(2) เพื่อช่วยเหลือผู้เสนอราคา รายใดให้มีสิทธิเข้าทำ สัญญากับหน่วยงานของรัฐ โดยไม่เป็นธรรม หรือ

(3) เพื่อกีดกันผู้เสนอราคา รายใดมิให้มีโอกาสเข้า แข่งขันในการเสนอราคาอย่าง เป็นธรรม

มาตรานี้ ได้บัญญัติคำว่า “**ทุจริต**” ไว้แสดงให้ เห็นว่า เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ หรือผู้ได้รับมอบหมายจากหน่วย งานของรัฐ มีเจตนา กำหนดคุณสมบัติทั้ง 3 กรณี หรือกรณีใดกรณี หนึ่ง โดยทุจริต

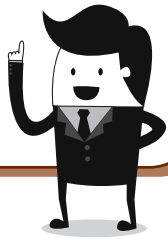
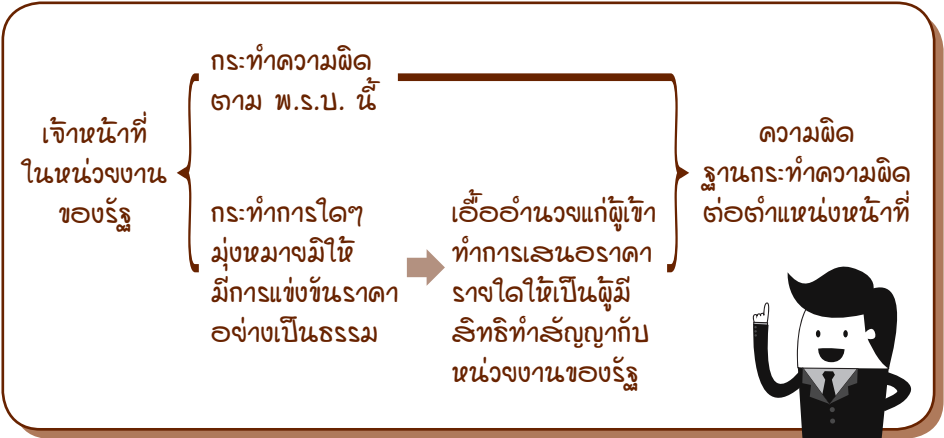
2.9 มาตรา 12 (เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐกระทำผิดตาม พ.ร.บ.นี้ มีความผิดฐานกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่) ตามมาตรา 12 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ กระทำความผิดใน 2 กรณี ดังนี้

(1) กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 ตั้งแต่มาตรา 4 เป็นต้นมา หรือ

(2) กระทำการใดๆ โดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม

การกระทำทั้ง 2 กรณี มีจุดมุ่งหมายเพื่อเอื้ออำนวยแก่ผู้เข้าทำการเสนอราคา รายใดให้เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญา กับหน่วยงานของรัฐ

ถ้าเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการซื้อหรือการจ้าง ครั้งนั้น ๆ จะมีความผิดตามมาตรา 157 ป.อาญา รวมด้วยเสมอ

2.10 มาตรา 13

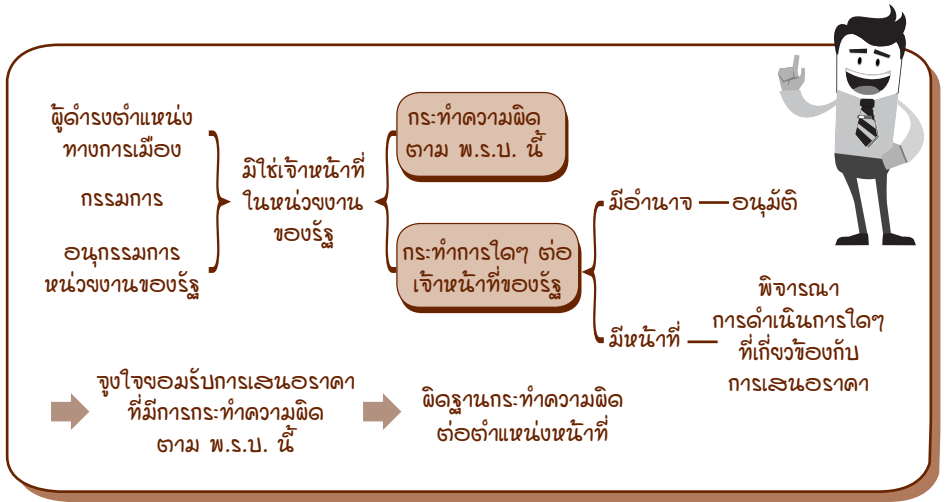
มาตรา 13 บัญญัติเกี่ยวกับการกระทำความผิดของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือกรรมการ หรืออนุกรรมการ ในหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีใช่เป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ กระทำความผิดใน 2 กรณี ดังนี้

(1) กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 ตั้งแต่มาตรา 4 เป็นต้นมา หรือ

(2) กระทำการใดๆ ต่อเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีอำนาจหรือหน้าที่ในการอนุมัติ การพิจารณาหรือการดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเสนอราคาเพื่อจูงใจหรือทำให้จำยอม ต้องยอมรับการเสนอราคาที่มีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

ตามมาตรา 13 นี้ หมายความว่าผู้กระทำมีความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ แม้ว่าจะไม่มีตำแหน่งหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการประมูลของหน่วยงานของรัฐ กล่าวคือ เป็นผู้ที่อยู่คนละหน่วยงานกับหน่วยงานที่มีการประมูลก็เป็นความผิดด้วย

2.11 มาตรา 14

มาตรา 14 วรรคแรก บัญญัติไว้ชัดเจนว่า หน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 คือ คณะกรรมการ ป.ป.ช.

มาตรา 14 วรรคสอง ได้บัญญัติเกี่ยวกับกรณีที่มีพฤติการณ์ปรากฏแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือมีการร้องเรียนว่าการดำเนินการซื้อ การจ้าง การแลกเปลี่ยน การเช่า การจำหน่ายทรัพย์สิน การได้รับสัมปทาน หรือการได้รับสิทธิใดๆ ของหน่วยงานของรัฐ ครั้งใดมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำการสอบสวนข้อเท็จจริงโดยเร็ว ซึ่งหมายความว่าในขั้นตอนแรกที่ปรากฏพฤติการณ์ หรือ

มีการกล่าวหา ร้องเรียน คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริง เพื่อให้รู้ว่า มีมูลการกระทำความผิดหรือไม่ และเป็นการกระทำความผิดของผู้ใด โดยกฎหมายแยกเป็น 3 กรณี

กรณีที่ 1 ถ้าการสอบสวนข้อเท็จจริงพบว่าเป็น การกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ กับผู้นั้นตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต หมายถึงดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการ ไต่สวน หรือมอบหมายองค์คณะพนักงานไต่สวน ตามมาตรา 43 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กรณีที่ 2 ถ้าการสอบสวนข้อเท็จจริงพบว่าเป็น การกระทำความผิดของบุคคลอื่นนอกจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ และหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการกล่าวโทษบุคคลนั้นต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยกฎหมายได้ บัญญัติไว้แล้วว่า ในการดำเนินการสอบสวนให้พนักงานสอบสวน ถู้อายงานการสอบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นหลัก

กรณีที่ 3 ถ้าการสอบสวนข้อเท็จจริงพบว่าเป็น การกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหรือผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง ร่วมกระทำความผิดกับบุคคลอื่นที่ลักษณะ คดีมีความเกี่ยวเนื่องเป็นความผิดเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้การ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน กฎหมายบัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการได้ 2 วิธี ดังนี้

(1) ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรดำเนินการ สอบสวนเพื่อดำเนินคดีกับบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในคราว เดียวกัน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการสอบสวน บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด และเมื่อดำเนินการเสร็จ ให้ส่งรายงานเอกสารและความเห็นไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อดำเนินการให้มีการฟ้องคดีในศาลซึ่งมีเขตอำนาจพิจารณา พิพากษาคดีสำหรับผู้ที่กระทำความผิดนั้น โดยให้ถือว่ารายงาน ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

การดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามข้อนี้ จะต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวน หรือมอบหมาย องค์กรคณะพนักงานไต่สวน ตามมาตรา 43 แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม การที่กฎหมายจะใช้คำว่า “ดำเนินการสอบสวนเพื่อดำเนินคดี” นั้น หากดูตามมาตรา 15 จะเห็นได้ว่าให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการสอบสวน

แต่ในทางปฏิบัติที่ผ่านมาไม่เคยใช้มาตรา 15 เป็นเครื่องมือในการรวบรวมพยานหลักฐาน เนื่องจากเห็นว่าเจ้าหน้าที่ใช้อำนาจตามมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(2) ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการกระทำ ความผิดดังกล่าวสมควรให้ดำเนินการสอบสวนโดยพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งผลการสอบสวนข้อเท็จจริงไปยังพนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินคดีต่อไป ดังนั้น ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องไปยังพนักงานสอบสวน หมายความว่าพนักงานสอบสวนจะดำเนินการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งการดำเนินการจะแตกต่างกับการดำเนินการโดยคณะกรรมการ ป.ป.ช.

มาตรา 14 วรรค 3 ได้บัญญัติไว้ด้วยว่า การดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่เป็นการตัดสิทธิผู้เสียหายหรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งเสียหายจากการกระทำ ความผิดในการเสนอราคาในการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหมายความว่าผู้เสียหายหรือหน่วยงานของรัฐที่เสียหายสามารถร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้

ข้อที่ควรพิจารณา คือ เมื่อพนักงานสอบสวนได้รับเรื่องตามวรรค 3 แล้ว พนักงานสอบสวนจะต้องส่งเรื่องมาให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการในกรณีเป็นการกระทำความผิดตาม (1) หรือ (3) แต่ถ้าเป็นกรณีตาม (2) พนักงานสอบสวนจะดำเนินการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยไม่ส่งเรื่องมายังคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพราะตามมาตรา 14 (2) ได้บัญญัติให้เป็นอำนาจของพนักงานสอบสวนอยู่แล้ว

2.12 มาตรา 15

มาตรา 15 ได้บัญญัติอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการสอบสวนเพื่อดำเนินคดีอาญาแก่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 ดังนี้

(1) แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริง หรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ

(2) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ ปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การรวบรวมพยานหลักฐานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเรียกเอกสาร หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำเพื่อประโยชน์ในการสอบสวน

(3) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อเข้าไปในเคหสถาน สถานที่ทำการ หรือสถานที่อื่นใด รวมทั้งยานพาหนะของบุคคลใดๆ ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาที่มีการประกอบกิจการเพื่อตรวจสอบ ค้น ยึด หรืออายัดเอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานอื่นใด ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ไต่สวนข้อเท็จจริง และหากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จในเวลาดังกล่าวให้สามารถดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

(4) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อให้มีการจับและควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริงปรากฏว่าเป็นผู้กระทำความผิดหรือเป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าขอล่าท้าให้มีมูลเพื่อส่งตัวไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อดำเนินการต่อไป

(5) ขอให้เจ้าพนักงานตำรวจ หรือพนักงานสอบสวนดำเนินการตามหมายของศาลที่ออกตาม (3) หรือ (4)

(6) กำหนดระเบียบโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเกี่ยวกับการสืบสวนและสอบสวนการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และการประสานงานในการดำเนินคดีระหว่างคณะกรรมการ ป.ป.ช. พนักงานสอบสวน และพนักงานอัยการ

มาตรา 15 วรรคสอง ได้บัญญัติเกี่ยวกับสถานะของผู้ที่มีอำนาจตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542 ว่า “ในการปฏิบัติ

หน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ประธานกรรมการและกรรมการ ป.ป.ช. เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ และมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และเพื่อประโยชน์ในการสอบสวนให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการ ป.ป.ช.ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ให้อนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นพนักงานสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา 15 วรรคสาม ได้บัญญัติเกี่ยวกับการส่งเรื่อง ให้สำนักงานอัยการสูงสุดไว้ว่า “ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานการสอบสวนให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินคดีต่อไป การดำเนินการเกี่ยวกับการสั่งฟ้อง หรือสั่งไม่ฟ้องของพนักงาน อัยการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้ถือว่า บทบัญญัติที่กำหนดเป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นอำนาจ หน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หมายความว่าอำนาจในการ สั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องของพนักงานอัยการเป็นตามเงื่อนไขแห่ง ป.วิอาญา มาตรา 145

ข้อสังเกตที่สำคัญ ตามมาตรา 15 มีดังนี้

(1) มาตรา 15 วรรคแรกให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ ซึ่งอำนาจดังกล่าวจะเหมือนกับอำนาจของ

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 ซึ่งหากพิจารณาอำนาจดังกล่าวแล้วจะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายสารบัญญัติและวิธีสบัญญัติในตัวเอง แต่โดยที่ยังไม่มีการออกระเบียบ ตามมาตรา 15(6) ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้บัญญัติอำนาจไว้ในมาตรา 25 ส่วนพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 มาตรา 14 (1) ได้บัญญัติให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ดังนั้น การดำเนินการเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงต้องอ้างมาตรา 25

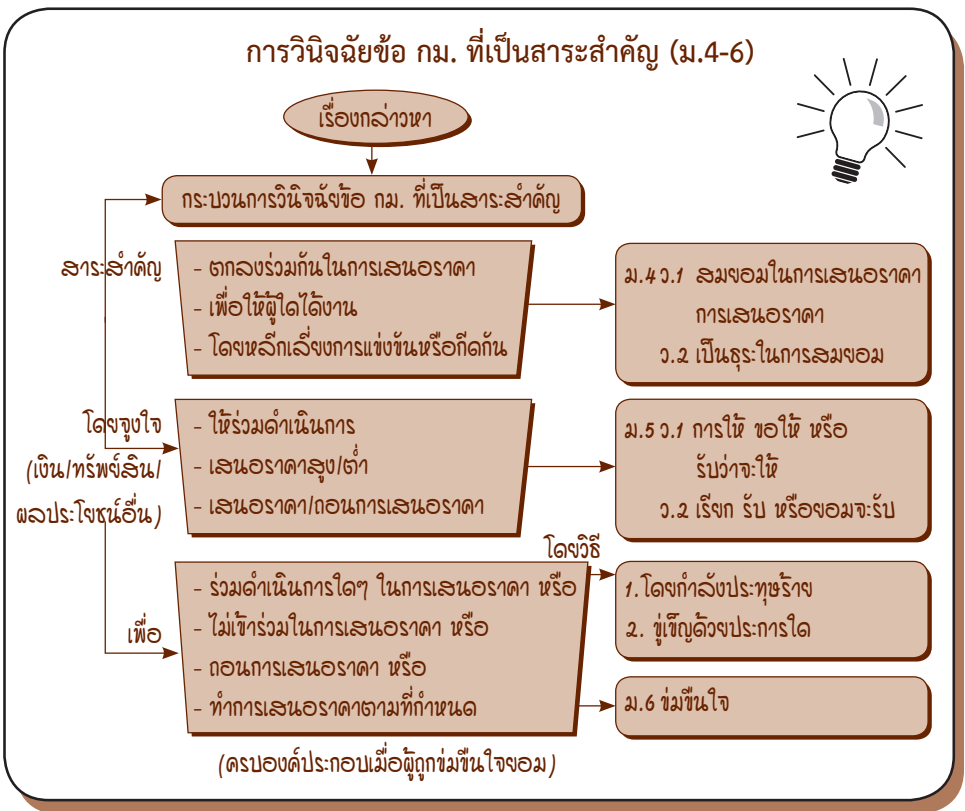
(2) มาตรา 15 วรรคสาม ได้บัญญัติอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

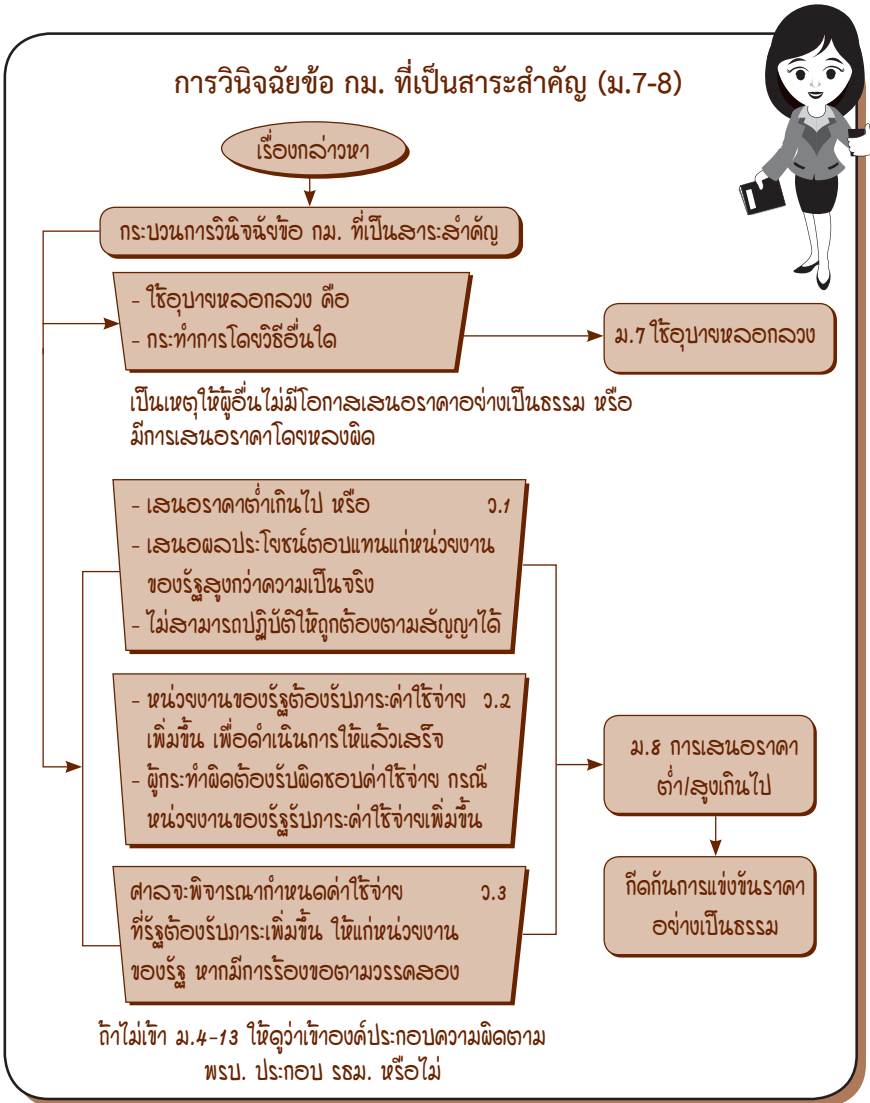
2.13 มาตรา 16

มาตรา 16 ได้บัญญัติให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 ซึ่งหมายความว่าหากมีปัญหาในทางปฏิบัติให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย

แผนภาพที่ 2 แสดงการวินิจฉัยข้อ กม. ข้อกฎหมายที่เป็นสาระสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 (มาตรา 4-6)

แผนภาพที่ 3 แสดงการวินิจฉัยข้อกฎหมายที่เป็นสาระสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 (มาตรา 7-8)

แผนภาพที่ 4 แสดงการวินิจฉัยข้อกฎหมายที่เป็นสาระสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 (มาตรา 10-11)

การวินิจฉัยข้อ กม. ที่เป็นสาระสำคัญ (ม.10-11)

กระบวนการวินิจฉัยข้อ กม. ที่เป็นสาระสำคัญ

สาระสำคัญ

- มีการกระทำความผิดตาม ม.4 และ/หรือ 5,6,7,8
- ละเว้นไม่ดำเนินการเพื่อยกเลิกการเสนอราคา

การไม่ดำเนินการให้มีการยกเลิกมีความผิดฐาน
กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่

- มีการกระทำความผิดตาม ม.4 และ/หรือ 5,6,7,8
- ละเว้นไม่ดำเนินการเพื่อยกเลิกการเสนอราคา

อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่

- มีอำนาจ/หน้าที่ในการอนุมัติ
- มีอำนาจ/หน้าที่ในการพิจารณา/ดำเนินการใด

ม.7 ใช้อุปางหลอกลวง

- ไม่ยกเลิกการประมูลงาน และ/หรือ
- ไม่เสนอเรื่องให้ผู้มีอำนาจอนุมัติเพื่อยกเลิกงาน

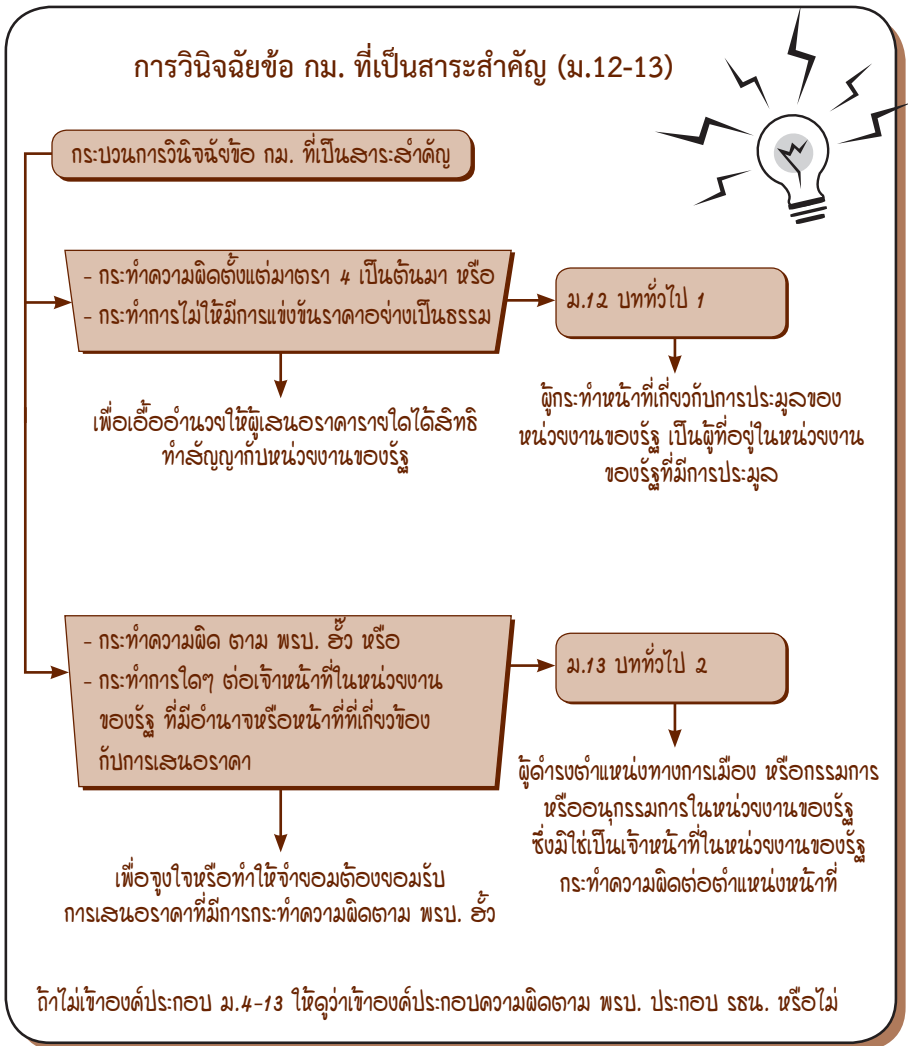
ม.11 ล้อลศเปด

จนท.ของรัฐ/ผู้ได้รับมอบหมาย
มีเจตนากำหนดคุณสมบัติ
กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือ ทั้ง 3 กรณี

- ไม่ให้มีการแข่งขันในการเสนอราคาอย่างเป็นธรรม หรือ
- ชั่งเหล็ผู้เสนอราคาทางใดให้มีสิทธิเข้าทำสัญญาโดยไม่เป็นธรรม
- กีดกันผู้เสนอราคาทางใดไม่ให้มีโอกาสเข้าแข่งขันเสนอราคา

แผนภาพที่ 5 แสดงการวินิจฉัยข้อกฎหมายที่เป็นสาระสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 (มาตรา 12-13)

แผนภาพที่ 6 แสดงการวินิจฉัยข้อกฎหมายที่เป็นสาระสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 (มาตรา 14)

การวินิจฉัยข้อ กม. ม.14 กระบวนการสอบสวน

คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรกระทำที่เป็นความผิด ตาม พรบ.อื้อ จ.1

- มีพฤติการณ์ปรากฏแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือ
- มีกรกล่าวหา ร้องเรียนการดำเนินกรซื้อ การจ้าง การแลกเปลี่ยน การเช่า การจำหน่ายทรัพย์สิน การได้รับสัมปทาน หรือกรได้รับสิทธิใดๆ ของหน่วยงานของรัฐ
- ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำการสอบสวนข้อเท็จจริงโดยเร็ว จ.2

- มีมูลความผิดหรือไม่
- เป็นกรกระทำของผู้อ

สิทธิของผู้อย่างหรือหน่วยงานของรัฐที่สั่งหา
- ผู้อย่างหรือหน่วยงานของรัฐที่สั่งหาสามารถร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินกรตาม กม. อาญาได้
- เมื่อพนักงานสอบสวนได้รับเรื่องจากรรต 3 แล้ว
จะสั่งเรื่องมาใช้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินกรในกรณีเป็นกรกระทำผิดตาม (1) หรือ (3)
- ถ้าเป็นกรนี้ตาม (2) พนักงานสอบสวนจะดำเนินกรสอบสวนตาม กม. อาญา โดยไม่สั่งเรื่องมายังคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพราะมาตรา 14(2)
บัญญัติให้เป็นอำนาจของพนักงานสอบสวนอยู่แล้ว

แจ้งผู้กรทำผิด เป็น 3 กรณี
1. จนท. ของรัฐ หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินกรตาม กม. ประกอบ รธน. โดงตั้งตั้งคณะกรรมการไต่สวนหรือมอบหมาย องคคณ-พนักงานไต่สวนตาม ม.43 พรบ. ประกอบ รธน. และที่แก้ไขเพิ่มเติม)

2. บุคคลอื่นนอกจากบุคคลตาม ข้อ 1 (คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินกร
- กล่าวโทษบุคคลนั้นต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีตาม ป.วิ. อาญา
- การดำเนินกรของพนักงานสอบสวนให้ถือรายงานการสอบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นหลัก)

3. จนท. ของรัฐ หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตาม (1) ร่วมกับบุคคลอื่นที่มีลักษณะคดีความมีความเกี่ยวข้องกันเป็นความผิดเดียวกัน ไม่ว่าจะป็นตัวกรผู้ให้ หรือผู้อยู่ในสนุน คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินกร ได้ 2 วิธี

วิธีที่ 1 ตาม พรบ.ประกอบ
- ถ้าเห็นสมควรดำเนินกรสอบสวนเพื่อดำเนินคดีกับบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในคราวเดียวกัน
- มีอำนาจดำเนินกรสอบสวนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกรกระทำผิด
- เมื่อดำเนินกรเสร็จให้ส่งรายงานเอกสารและความเห็นไปยังส่วน้องการสูงสุด เพื่อพิชิตไต่ในขออำนาจศาลอาหรับผู้กรทำผิดนั้น
- แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวน หรือมอบหมายองคคณ-พนักงานไต่สวนตาม ม.43 พรบ.ประกอบ รธน. และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือว่ารายงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นส่วน้องการสอบสวนตาม ป.วิอาญา

วิธีที่ 2 ตาม ป.วิอาญา
- ถ้าเห็นสมควรใช้ดำเนินกรสอบสวนโดยพนักงานสอบสวนตาม ป.วิ.อาญา ให้ส่งผลการสอบสวนข้อเท็จจริงไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป ซึ่งจะแตกต่างกับกรดำเนินกรโดย ป.ป.ช.

แผนภาพที่ 7 แสดงการวินิจฉัยข้อกฎหมายที่เป็นสาระสำคัญของพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 (มาตรา 15)

การวินิจฉัยข้อ กม. ม.15 เครื่องมือในการปฏิบัติงาน

อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการสอบสวนเพื่อดำเนินคดีอาญาผู้กระทำผิด

1. แลวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน	→	ให้ได้ข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิด และเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ การรวบรวมพยานหลักฐานหรือเรียงเอกสาร หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลหรือเรียงบุคคลใดมาให้ถืองำข้อเท็จจริงในการสอบสวน
2. มีคำสั่งให้ รรท. พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ ดำเนินการที่จำเป็นต่อ	→	
3. ดำเนินการขอให้ศาลในเขตอำนาจออกหมาย
- ทั่วไปในเขตสถาน สถานที่ทำกร หรือสถานที่อื่นใด
- รวมพนักงานพาหนะของบุคคลใดๆ ในระหว่างพระราชพิธีขึ้นและตก หรือในระหว่างเวลาที่มีการประกอบกิจการ	→	เพื่อตรวจลอบ ซัก หรืออาชญากรรม หรือพนักงานหลักฐานอื่นใด ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้ลงนามข้อเท็จจริง และหากงำดำเนินการไม่แล้วเสร็จในเวลาดังกล่าวให้สามารถดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ
4. ดำเนินการขอให้ศาลในเขตอำนาจออกหมายเพื่อจับและควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหา ระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า	→	- เป็นผู้กระทำความผิด หรือ
- เป็นผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มูลเพื่อลงโทษไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด ดำเนินการต่อ
5. ขอให้พนักงานตำรวจ หรือพนักงานสอบสวนดำเนินการตามหมายของศาลที่ออกตาม (3) หรือ (4)	→	
6. กำหนดระเบียบข้อปฏิบัติในราชการตามกฎหมายเกี่ยวกับกระบวนและสอบสวนการกระทำ ความผิดตาม พรบ.อ้อ	→	และการประสานงานในการดำเนินคดีระหว่าง คณะกรรมการ ป.ป.ช. พนักงานสอบสวน และพนักงานอัยการ

สถานที่ผู้มีอำนาจ ว.2
 ประธานกรรมการ และกรรมการ ป.ป.ช. เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่

→

- อำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตาม ป.วิ.อาญา
- เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการ หรือพนักงาน เจ้าหน้าที่ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้
- กรณีการแต่งตั้งนี้ อนุกรรมการ หรือ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นพนักงานสอบสวนตาม ป.วิ.อาญา

การสั่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุด ว.3
 กรณีส่งรายงานการสอบสวนให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินการต่อ

→

การดำเนินการเกี่ยวกับกรสั่งฟ้อง หรือสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการตาม ป.วิ.อาญา ให้ถือว่าบทบัญญัติที่กำหนดเป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

บรรณานุกรม

1. “พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542”. ราชกิจจานุเบกษา. 2542. (29 พฤศจิกายน 2542), หน้า 70-76.

คำสั่งสำนักงาน ป.ป.ช.

ที่ ๗๕๖/๒๕๕๙

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำคู่มืองานด้านการปราบปรามการทุจริตตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒

ด้วยเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มอบหมายให้ผู้เชี่ยวชาญภูมิวัฒน์ รัตนผล ผู้เชี่ยวชาญด้านการไตสวนและกฎหมาย พิจารณาจัดทำคู่มือในการดำเนินงานด้านปราบปรามการทุจริต ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติงานตามบันทึกที่ ๓๐/๓๙๒๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เรื่องการพัฒนาบุคลากรด้วยระบบปัญญาประดิษฐ์กับงานของสำนักงาน ป.ป.ช.

เพื่อให้การดำเนินงานจัดทำคู่มือดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามเป้าหมาย และเกิดประโยชน์ต่อสำนักงาน ป.ป.ช. มากที่สุด อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงแต่งตั้งคณะทำงานปราบปรามการทุจริตตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ ขึ้น ประกอบด้วย

๑. นายภูมิวัฒน์	รัตนผล	ประธานคณะทำงาน
๒. นางรดา	สมบัติศิริ	คณะทำงาน
๓. นายบดินทร์	กรีธาธร	คณะทำงาน
๔. นายเนติพล	ชুমยวง	คณะทำงาน
๕. นายอภิวัฒน์	วิจิตศิริพันธ์	เลขานุการ
๖. นางสาวอุรวิทย์	ยี่ลังกา	ผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะทำงานมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- วางแผนการจัดทำเนื้อหาในภาพรวม รายละเอียดครมที่ที่เกี่ยวข้อง และกำหนดขอบเขตการดำเนินงาน รวมทั้งพิจารณารูปแบบเอกสาร ชื่อเอกสาร และการจัดทำเอกสารเผยแพร่ ให้สอดคล้องกับบทบาทภารกิจด้านการปราบปรามการทุจริตตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒
- ประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนาต้นแบบและความรู้ใหม่ ๆ ประกอบการจัดทำคู่มือ
- จัดทำเอกสารคู่มือและเทคนิคในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมข้อเสนอแนะ

๔. รายงานผลการ/...

๔. รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะบุคคลที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย
๕. ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายสรเสรีญ พลเจียก)
เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ซื่อสัตย์ เป็นธรรม มืออาชีพ

